

Ministarstvo socijalne politike i mladih Republike Hrvatske

Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona

Javno izlaganje - 30. travnja 2015.

Izlagala Dubravka Marušić, načelnica Sektora za socijalnu politiku i politike za djecu, mlade i obitelj

- **Obiteljski zakon** (NN br. 75/14., dalje: Obiteljski zakon 2014) - stupio na snagu 1. rujna 2014.
 - S istim danom je prestao važiti Obiteljski zakon iz 2003. godine (NN br. 116/03., 17/04., 136/04., 107/07., 57/11. i 25/13., dalje Obiteljski zakon 2003).
 - Ustavni sud Republike Hrvatske - rješenje od 12. siječnja 2015. godine o pokretanju postupka za ocjenu suglasnosti Obiteljskog zakona 2014 s Ustavom
 - do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o suglasnosti Obiteljskog zakona 2014 s Ustavom Republike Hrvatske privremeno se obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata i radnji koje se poduzimaju na osnovi Obiteljskog zakona 2014 te se primjenjuje Obiteljski zakon 2003.
 - U točki 769. obrazloženja rješenja Ustavnog suda navodi se da je **za djelotvornu provedbu ovog rješenja u praksi nadležna Vlada Republike Hrvatske.**
 - donesena odluka o izradi Nacrta prijedloga Obiteljskog zakona (dalje: Zakon) - stručni nositelj izrade propisa je Ministarstvo socijalne politike i mladih.
 - **Zakonom se rješava pitanje zadržavanja prava građana** stečenih na temelju pravomoćnih i ovršnih odluka koje su donesene sukladno Obiteljskom zakonu 2014, a radi standarda koje pred pravni poredak postavlja načelo pravne sigurnosti donesenih na temelju Obiteljskog zakona 2014.

✓ Zakon je usklađen sa sljedećim dokumentima:

- Strategija razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016.
- Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite, (SL L 337, 20. 12. 2011.)
- Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskoristavanja djece i dječje pornografije te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.)
- preporuke Vijeća Europe
- presude Europskog suda za ljudska prava
- međunarodni pravni standardi
- preuzete obveze Republike Hrvatske iz međunarodnih dokumenata:
 - UN Konvencije o pravima djeteta (1989)
 - UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju iz (2006)
 - Europske Konvencije o ostvarivanju prava djeteta (1996)
 - Europske Konvencije o kontaktima s djecom (2003)
 - Europske Konvencije o posvojenju (2008)

✓ **Strategijom razvoja sustava socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016.** predviđeno je unaprjeđenje obiteljsko-pravne zaštite i zakonskih odredaba u odnosu na:

- **skrbništvo nad odraslim osobama**
- **posvojenje**
- jasnije određivanje i **ispravljanje normativnih nedostataka** koji u praksi dovode do zabune u tumačenju pravne norme
- **uređivanje postupovnih odredaba** po kojima će se voditi obiteljsko-pravni postupci u skladu sa zaštitom postupovnih prava svih stranaka, a osobito djeteta u skladu s Europskom konvencijom o ostvarivanju prava djeteta te
- **poboljšanje drugih odredaba** određivanjem rokova, privremenih mjera, obiteljske medijacije, uvođenjem novih mjera za zaštitu djece, pojednostavljenjem povrata sredstava isplaćenih temeljem privremenoga uzdržavanja, donošenjem odredbe o zaštiti djece od gospodarskog iskorištavanja djece i sl.

✓ Zakonom se namjerava:

1. što prije ukloniti posljedice novonastale pravne nesigurnosti i nemogućnosti ostvarenja prava stečenih temeljem Obiteljskog zakona 2014,
 2. ispuniti obveze koje je RH preuzela Europskom konvencijom o ostvarivanju prava djece (1996) i Europskom konvencijom o kontaktima s djecom (2003),
 3. ispuniti obveze koje su RH naložene presudama Europskog suda za ljudska prava,
 4. uskladiti važeća zakonska rješenja sa standardima Vijeća Europe u području zaštite materijalnih i procesnih prava djece, kako bi se ujedno otklonili budući postupci pred Europskim sudom za ljudska prava,
 5. jasnije urediti područje roditeljske skrbi i ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom,
 6. implementirati nove mjere za zaštitu osobnih prava djece kako bi se u što većoj mjeri sačuvao obiteljski život djeteta i roditelja,
 7. ubrzati postupke u vezi s posvojenjem, uvesti pripremu i podršku posvojiteljima nakon zasnovanog posvojenja,
 8. uvesti obvezno savjetovanje i obiteljsku medijaciju kao izvansudski način rješavanja obiteljskih sporova,
 9. ubrzati sudske postupke i
 10. razjasniti ulogu centra za socijalnu skrb u obiteljsko-pravnim postupcima i precizirati suradnju suda i centra za socijalnu skrb.
- ☐ Zakonom se omogućava nastavak rada Centra za posebno skrbništvo i nastavak rada obiteljskih medijatora.

□ **PODRUČJA KOJA UREĐUJE ZAKON**

- ✓ Brak (i izvanbračna zajednica)
- ✓ Pravni odnosi roditelja i djece
- ✓ Mjere za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djece
- ✓ Posvojenje
- ✓ Skrbništvo
- ✓ Uzdržavanje
- ✓ Postupak pred sudom

- ✓ **BRAK**
 - proširena definicija pojma i učinaka izvanbračne zajednice
 - izvanbračna zajednica - definirana kao zajednica neudane žene i neoženjenog muškarca koja je trajala tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno dijete *ili je nastavljena sklapanjem braka*
 - propisana odgovarajuća primjena odredaba o osobnim odnosima bračnih drugova na izvanbračne drugove te odgovarajuća primjena odredbi drugih zakona kojima se uređuju osobni, imovinski i drugi odnosi bračnih drugova
 - propisano da nepovoljno postupanje prema izvanbračnim drugovima u pogledu pristupa povlasticama, predstavlja diskriminaciju temeljem obiteljskog statusa
 - jedina razlika koja postoji između instituta bračnih i izvanbračnih zajednica je administrativni oblik nastanka i prestanka tih zajednica

✓ **Zakon predviđa nove institute** ⁽¹⁾:

- ***institut obiteljskog doma*** - kojim se štiti pravo na stanovanje u nekretnini koja predstavlja bračnu stečevinu (suvlasništvo bračnih drugova, stan koji se koristi temeljem ugovora o najmu)
- ***obvezno savjetovanje***
- ***obiteljska medijacija***
- ***plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi***

- Umjesto dosadašnjeg posredovanja prije razvoda braka, uvedeni su obvezno savjetovanje i obiteljska medijacija.
- **Obvezno savjetovanje** provodi se prije pokretanja postupka za razvod braka bračnih drugova koji imaju zajedničku maloljetnu djecu i prije drugih sporova bračnih i izvanbračnih drugova, u vezi s ostvarivanjem roditeljske skrbi i ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom.

✓ **Zakon predviđa nove institute (2):**

- Bračni drugovi koji se namjeravaju razvesti na temelju sporazuma dužni su sastaviti **plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi**.

- **Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi** roditelji mogu sastaviti:
 - samostalno
 - u postupku obveznoga savjetovanja
 - obiteljske medijacije
 - uz pomoć stručne osobe

✓ **Zakon predviđa nove institute** ⁽³⁾:

- Bračnim/izvanbračnim drugovima koji nisu postigli sporazum tijekom obveznog savjetovanja predlaže se **obiteljska medijacija**.
- Propisana je **obveza pristupanja prvom sastanku obiteljske medijacije**, bračnih drugova koji se razvode temeljem tužbe, ako ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi do okončanja obveznog savjetovanja, osim u Zakonom propisanim slučajevima (obiteljsko nasilje i drugo).
- Obiteljska medijacija je postupak u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor iz obiteljskih odnosa uz pomoć obiteljskog medijatora.
- **Svrha postupka obiteljske medijacije** →
 - postizanje plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi
 - drugih sporazuma u vezi s djecom
 - sporazuma u vezi s drugim spornim obiteljsko-pravnim pitanjima.
- Obiteljska medijacija se može provoditi neovisno o sudskom postupku, prije pokretanja sudskoga postupka, za vrijeme njegova trajanja ili nakon završetka sudskoga postupka.
- Ministarstvo socijalne politike i mladih je omogućilo edukaciju stručnih radnika centara za socijalnu skrb za obiteljske medijatore.
- ustrojen je **Registar obiteljskih medijatora** - dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih. U Registru je do sada upisano 49 obiteljskih medijatora.

✓ PRAVNI ODNOSI RODITELJA I DJECE (1)

□ *Zakonske promjene u području utvrđivanja/osporavanja majčinstva i očinstva*

- priznanje očinstva poslovno nesposobne osobe i roditelja mlađeg od šesnaest godina, ako se zakonski zastupnici s time suglase
- iznimno priznanje mrtvorođenog djeteta ili djeteta koje je umrlo pri rođenju
- provedeno usklađivanje sa Zakonom o medicinski pomognutoj oplodnji

□ *Definirano je pravo djeteta na izražavanje mišljenja*

- dijete ima pravo izraziti mišljenje u svim postupcima u kojima se odlučuje o njegovim pravima i interesima
- dijete ima pravo na posebnog skrbnika u svim postupcima u kojima se odlučuje o njegovim pravima i interesima
- dijete ima pravo na prikladan način biti upoznato sa svim važnim okolnostima slučaja i mogućim posljedicama
- pravo na posebnog skrbnika ima i dijete strani državljanin ili dijete bez državljanstva koje se bez pratnje zakonskog zastupnika zatekne na teritoriju u Republike Hrvatske, a zatim i skrbnika, kada su ispunjeni zakonski uvjeti za postavljanje skrbnika.

✓ PRAVNI ODNOSI RODITELJA I DJECE (2)

□ *Dijete koje je navršilo 14 godina ima pravo:*

- samostalno sudjelovati u svim postupcima pred nadležnim tijelima u kojima se odlučuje o njegovim osobnim i imovinskim pravima i interesima, iznositi činjenice, predlagati dokaze, podnositi pravne lijekove i poduzimati druge radnje u postupcima, ako mu je to odobreno rješenjem tijela pred kojim se vodi postupak
- samostalno pokrenuti postupke pred nadležnim tijelima za zaštitu svojih osobnih i imovinskih prava i interesa
- protiviti se davanju samostalnog mišljenja te se protiviti ovrsi za ostvarivanje osobnih odnosa roditelja i djeteta
- davanja pristanka na vođenje postupka za priznanje očinstva

✓ PRAVNI ODNOSI RODITELJA I DJECE (3)

□ Roditeljska skrb

▪ Sadržaji roditeljske skrbi obuhvaćaju:

1. skrb o osobnim pravima djeteta
2. upravljanje djetetovom imovinom
3. zastupanje djeteta
 - zastupanje u osobnim stvarima
 - zastupanje u imovinskim stvarima.

✓ PRAVNI ODNOSI RODITELJA I DJECE (4)

- **ostvarivanje zajedničke roditeljske skrbi** - načelo na kojem se temelji djetetova dobrobit.
- uvodi se **moćnost *samostalnog ostvarivanja roditeljske skrbi*** - odlukom suda u okolnostima visoko konfliktnih odnosa roditelja kad je to za dobrobit djeteta i kad roditelji trajno nisu u stanju postići sporazum o zajedničkom ostvarivanju roditeljske skrbi i načinu međusobne komunikacije u vezi sa zajedničkim ostvarivanjem roditeljske skrbi
- Uvodi se **institut *mirovanja ostvarivanja roditeljske skrbi*** :
 - ***mirovanje ostvarivanja roditeljske skrbi zbog pravnih zapreka***
 - maloljetnih i poslovno nesposobnih roditelja u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje roditeljske skrbi
 - omogućeno je ostvarivanje dijela roditeljske skrbi od strane maloljetnoga roditelja u granicama njegovih sposobnosti i ostvarivanje dijela roditeljske skrbi od strane roditelja koji je poslovno nesposoban u granicama njegovih sposobnosti
 - ***mirovanje ostvarivanja roditeljske skrbi zbog stvarnih zapreka***
 - za roditelja koji je spriječen dulje vrijeme ostvarivati roditeljsku skrb (izdržavanje kazne zatvora, emigracija, trajna odsutnost)
 - ***mirovanje roditeljske skrbi u postupku lišenja prava na roditeljsku skrb dok traje postupak i prema odluci suda***

✓ MJERE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PRAVA I DOBROBITI DJECE ⁽¹⁾

□ Mjere u nadležnosti centra za socijalnu skrb:

- a) žurna mjera izdvajanja i smještaja djeteta izvan obitelji
 - b) upozorenje na pogreške i propuste u ostvarivanju skrbi o djetetu
 - c) *mjera stručne pomoći i potpore obitelji u ostvarivanju skrbi o djetetu*
 - d) *mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu*
-
- Uvedena je obveza centra za socijalnu skrb da u prvoj godini nakon prestanka provođenja mjere procijeni obiteljske prilike i o tome sastavi izvješće.

 - Uz određena državna tijela i ustanove, **zadržana je odredba o obvezi svih građana da prijave centru za socijalnu skrb povrede osobnih i imovinskih prava djeteta** (tjelesno ili psihičko nasilje, spolna zlorporaba, zanemarivanje ili nehajno postupanje, zlostavljanje ili izrabljivanje djeteta).

✓ MJERE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PRAVA I DOBROBITI DJECE (2)

▪ Mjere u nadležnosti suda

- a) privremeno povjeravanje djeteta drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji ili ustanovi socijalne skrbi
- b) zabrana približavanja djetetu
- c) oduzimanje prava na stanovanje s djetetom i povjeravanje svakodnevne skrbi o djetetu drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji ili ustanovi socijalne skrbi
- d) povjeravanje djeteta s problemima u ponašanju radi pomoći u odgoju udomiteljskoj obitelji ili ustanovi socijalne skrbi
- e) lišenje prava na roditeljsku skrb

➤ Uređene su procedure:

- procjene, provedbe i preispitivanja mjere,
- određivanje druge mjere,
- rokovi za vođenje postupka,
- obveze tijela koje vodi postupak te obveze i prava roditelja i djeteta, ovlaštenici za predlaganje svake pojedine mjere → dijete koje je navršilo 14 godina života, roditelj ili druga fizička osoba koja skrbi o djetetu, centar za socijalnu skrb, državni odvjetnik

- Propisana je obvezna provedba sveukupne obiteljske procjene od strane CZSS prije izricanja/predlaganja pojedinih mjera.

✓ MJERE ZA ZAŠTITU OSOBNIH PRAVA I DOBROBITI DJECE (3)

- Rješenje nadležnih tijela o određivanju mjere (rješenje centra za socijalnu skrb o mjerama pod c) i d) i suda o mjerama pod c) i d) može sadržavati:
 - uputu roditeljima *da zatraže odgovarajuće liječenje* te
 - upućivanje djeteta u ustanovu socijalne skrbi ili udomiteljsku obitelj, vikendom, na poludnevni ili cjelodnevni boravak.
- Propisana je mogućnost da **centar za socijalnu skrb iznimno može donijeti privremenu odluku o promjeni smještaja/povjere svakodnevne skrbi o djetetu** oduzimanje prava na stanovanje s djetetom i povjeravanje drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji ili ustanovi socijalne skrbi **u slučaju potrebe žurnog premještaja djeteta.**

✓ POSVOJENJE

- Predviđena mogućnost da dijete mogu posvojiti bračni, izvanbračni drugovi i samac
- Predviđena mogućnost da roditelj koji je lišen prava na roditeljsku skrb izrazi mišljenje o mogućnosti da dijete bude posvojeno (mišljenje nije obvezujuće, već će ga stručni radnici CZSS uzeti u obziri prilikom donošenja stručne procjene o tome je li posvojenje najbolji oblik trajnog zbrinjavanja djeteta).
- Predviđeno je davanje pristanka na posvojenje i roditelja lišenog poslovne sposobnosti.
- Predlaže se uvođenje sljedećih novih elemenata u područje posvojenja:
 - a) *program stručne pripreme za posvojenje u postupku davanja mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje*
 - b) *pravo upisa u Registar potencijalnih posvojitelja temeljem mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje*
 - c) *priprema djeteta i ostvarivanje osobnih odnosa prije zasnivanja posvojenja*
 - d) *stručna pomoć po zasnovanom posvojenju*
 - e) *odluka suda koja nadomješta pristanak roditelja na posvojenje:*
 1. kada roditelj zbog zanemarivanja i nezainteresiranosti za dijete duže vrijeme, ozbiljne zloupotrebe ili grubog kršenja roditeljskih dužnosti u kraćem razdoblju te trajne nesposobnosti roditelja da osigura skrb o djetetu u vlastitoj obitelji,
 2. kada skrbnik iz neopravdanih razloga odbije dati pristanak na posvojenje,
 3. kad roditelj lišen poslovne sposobnosti nije u stanju shvatiti značenje pristanka na posvojenje

✓ SKRBNIŠTVO

- napušten institut "roditeljske skrbi nakon punoljetnosti"
- Uvodi se:
 - *djelomično lišenje poslovne sposobnosti*
 - *anticipirana naredba kojom roditelji za života ili punoljetna osoba dok je imala poslovnu sposobnost može odrediti osobu koju želi da se imenuje skrbnikom ili skrbnicima, u oporuci ili u obliku javnobilježničke isprave*
 - *mogućnost imenovanja više skrbnika, kojima se određuju ovlasti za pojedine radnje ili postupke*
 - *mogućnost imenovanja zamjenika skrbnika, zbog osiguranja neprekidnosti rada skrbnika u slučaju prestanka obavljanja skrbničke dužnosti, do imenovanja novog skrbnika*
- Propisivanjem djelomičnog lišenja poslovne sposobnosti, u sljedećih pet godina planira se provesti preispitivanje svih odluka o lišenju poslovne sposobnosti, za sve osobe lišene poslovne sposobnosti.

✓ POSEBNO SKRBNIŠTVO

□ *uvodi se imenovanje posebnog skrbnika iz centra za posebno skrbništvo:*

- djeci u bračnim i obiteljskim sporovima u kojima roditelji nisu postigli sporazum i sudskim postupcima za određivanje mjera za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta
- odraslim osobama u sudskom postupku lišenja poslovne sposobnosti, u postupcima u kojima postoji sukob interesa, sudski spor ili se sklapa pravni posao između štíćenika i skrbnika te u drugim zakonom propisanim slučajevima

□ **Centar za posebno skrbništvo**

- Obiteljskim zakonom 2014 rješenjem Ministarstva socijalne politike i mladih osnovana je javna ustanova Centar za posebno skrbništvo, kao samostalna i neovisna ustanova
- pravnici Centra za posebno skrbništvo imenuju se posebnim skrbnicima djeci i odraslim osobama u navedenim postupcima, čime je otklonjena situacija da isto tijelo predlaže postupak i obavlja skrbništvo

✓ UZDRŽAVANJE

- Uvodi se:
- **recipročna obveza punoljetnog unučeta da uzdržava baku i djeda**, ako oni to sami nisu u mogućnosti i ako su oni njega uzdržavali kada je to bilo potrebno
- ***smjernice (tablica) o prosječnim potrebama maloljetnog djeteta***
 - izračunavaju se s obzirom na dob djeteta, broj djece i stalne novčane prihode (platne razrede) obveznika uzdržavanja kako bi se postigla veća razina pravne sigurnosti, kao i radi pojednostavljenja postupka određivanja visine uzdržavanja, njegova povećanja i smanjenja, kao orijentir roditeljima prilikom sklapanja plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi/sporazuma roditelja o uzdržavanju djeteta
- **zadržan je izračun minimalnih iznosa** potrebnih za uzdržavanje maloljetnog djeteta
- **Zakon o privremenom uzdržavanju (NN br. 92/14)**
 - stupio je na snagu 1. rujna 2014. godine
 - u okviru reforme obiteljskog zakonodavstva donesen je posebni Zakon kojim je uređeno privremeno uzdržavanje (kao privremenog supstituta uzdržavanja)

✓ POSTUPAK PRED SUDOM ⁽¹⁾

- **Novo poglavlje** Obiteljskog zakona kojim su propisana pravila postupanja sudova u parničnim i izvanparničnim postupcima te postupcima ovrhe i osiguranja, u kojima se odlučuje u obiteljskim i statusnim stvarima uređenim ovim Zakonom.
- Propisano je pitanje objavljivanja sudskih odluka o obiteljskim stvarima, te stvarima lišenja i vraćanja poslovne sposobnosti na e-oglasnoj ploči, načini komunikacije suda i centra za socijalnu skrb, odnosno drugih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima.
- Centar za socijalnu skrb u postupcima na sudu sudjeluje kao:
 - stranka
 - zakonski zastupnik djeteta
 - pomoćno tijelo suda
- **Dijete je stranka** u svim postupcima pred sudom u kojima se odlučuje o njegovim pravima i interesima.
- Uređuje se pravo djeteta na izražavanje mišljenja te upoznavanje djeteta s odlukom suda.
- **Dijete koje je navršilo 14 godina života** može u svim obiteljskim stvarima u kojima se odlučuje o njegovim osobnim pravima i interesima samostalno iznositi činjenice, predlagati dokaze, podnositi pravne lijekove i poduzimati druge radnje u postupku pred sudom, ako mu se odlukom suda to odobri.

✓ **POSTUPAK PRED SUDOM (2)**

a) **Posebni parnični postupci**

1. bračni sporovi, postoji li brak ili ne postoji, poništaj ili razvod braka
2. sporovi radi utvrđivanja ili osporavanja majčinstva ili očinstva
3. sporovi o roditeljskoj skrbi i osobnim odnosima djeteta s roditeljem i
4. sporovi o uzdržavanju

✓ POSTUPAK PRED SUDOM (3)

b) Posebni izvanparnični postupci

1. davanja dopuštenja za sklapanje braka
2. sporazumnog razvoda braka
3. odobravanja plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi
4. odobravanja sporazuma o uzdržavanju
5. pojednostavnjenog određivanja uzdržavanja,
6. ostvarivanja pojedinih sadržaja roditeljske skrbi i osobnih odnosa s djetetom
7. određivanja mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta
8. zaštite obiteljskog doma
9. nadomještanja pristanka za posvojenje djeteta
10. lišenja i vraćanja poslovne sposobnosti
11. donošenja rješenja o zdravlju štićenika

✓ POSTUPAK PRED SUDOM (4)

c) Posebni postupci ovrhe

1. predaja djeteta
2. ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom i
3. uzdržavanje

Sredstva ovrhe

1. novčane kazne do trideset tisuća kuna,
2. zatvorske kazne u trajanju od jednog dana do šest mjeseci
3. prisilno oduzimanje i predaja djeteta

d) Posebni postupci osiguranja

1. *privremena mjera o tome s kojim će roditeljem odnosno drugom osobom dijete stanovati i o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom*
2. *privremena mjere radi uzdržavanja.*

✓ Prijelazne i završne odredbe

- propisuju pravila o primjeni Zakona na obiteljske odnose, zadržavanje prava i dužnosti stečenih prema prijašnjim propisima, postupanja po konačnim/pravomoćnim odlukama centra za socijalnu skrb/suda donesenih temeljem Obiteljskog zakona 2014 te primjeni propisa za postupke u tijeku
- provedbeni propisi ostaju na snazi do donošenja novih, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, čime se omogućava primjena svih pravilnika te Odluke o tablici o prosječnim potrebama djeteta koje je Ministarstvo socijalne politike i mladih donijelo sukladno Obiteljskom zakonu 2014
- **Predviđeno je stupanje na snagu Zakona s 1. srpnja 2015.**